

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Černovice, okres Blansko

679 75 Černovice 139

Identifikátor zařízení: 600 105 610

Termín konání orientační inspekce: 12. a 13. květen 2003

Čj.:	121 048/2003-11136
Signatura:	ollaw106

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola v Černovicích je jednotřídní, školu jako příspěvkovou organizaci zřídila obec Černovice. V současné době ji navštěvuje 29 dětí i z okolních obcí a z toho jsou 4 děti docházející jen 5 dnů v měsíci (v návaznosti na ustanovení zákona o státní sociální podpoře). Součástí je školní jídelna.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy ve školním roce 2002/2003
- materiálně technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy ve školním roce 2002/2003
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti v oblasti spontánních a řízených činností mateřské školy ve školním roce 2002/2003

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI MATEŘSKÉ ŠKOLY

Výchovně-vzdělávací činnost mateřské školy zajišťují dvě učitelky. *Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti* splňuje ředitelka vysokoškolským vzděláním v oboru předškolní pedagogika. Jedna učitelka nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, získala střední odborné vzdělání a k tomu pedagogickou způsobilost pro vychovatele. Nekvalifikovaná učitelka pracuje v mateřské škole již pátým rokem, vždy na dobu určitou, ředitelka s ní počítá do dalšího školního roku. Její metodické vedení zajišťuje ředitelka, péče je systematická. Obě pedagogické pracovnice si průběžně doplňují své znalosti a dovednosti, v současné době zejména z oblasti tvorby a realizace rámcového vzdělávacího programu, mimo to i z oblasti péče o děti se specifickými výchovnými a vzdělávacími potřebami, obsluha osobních počítačů aj. Ředitelka se účastní cyklu vzdělávání z oblasti řízení školského zařízení. Další vzdělávání ředitelka podporuje, sleduje a vyhodnocuje efekt při výchovně-vzdělávací práci. Díky získaným dovednostem zavádějí obě pedagogické pracovnice do výchovně-vzdělávací práce změny v plánování, realizaci a vyhodnocování vlastního školního vzdělávacího programu.

Personální vedení pracovníků vychází z jasně a promyšleně stanovených řádů a dokumentů, ve kterých se znovu pozitivně projeví znalosti získané dalším vzděláním. Úkoly vyplývající z funkce ředitelka plní zodpovědně. Při řízení školy postupuje spíše neformálně, vychází z cílů a úkolů ve vzdělávacím programu a současně operativně přiděluje úkoly kompetentním pracovníkům. Využívá nápadů a iniciativy druhé učitelky, se kterou spolupracuje při zavádění potřebných změn. Využívá i poradní orgán pedagogickou radu i provozní porady. Hodnocení pracovníků ředitelka nezpracovává, při přidělování nenárokových složek platu využívá a uplatňuje kritéria. Zpětnou vazbu získává ředitelka především průběžnou a neformální kontrolou a o práci svých podřízených má velmi dobrý přehled. Hospitační činnost prováděná podle plánu je četná, sledované cíle navazují na školní vzdělávací program a zahrnují i oblast metodického vedení. Záznamy z hospitací obsahují pozitiva i negativa, závěry a doporučení, která jsou probrána podrobně ústně. Opatření ředitelka sleduje následně. Způsob vedení pracovníků směřuje k naplňování stanovených záměrů a je velmi dobrý.

Základní pravidla *organizace činnosti* mateřské školy jsou stanovena ve školním vzdělávacím programu a v provozním řádu. Pracovní doba a úvazky učitelek jsou efektivně využívány z hlediska počtu dětí ve třídách a zajištění bezpečnosti dětí při pobytu venku. Méně promyšlená byla doba úklidu po odpočinku dětí po obědě, kdy děti, již si hrající u stolečků, byly rušeny a střetávaly se s pracovníci, která nad nimi přenášela lehátka do úklidového prostoru.

Informace o provozu mateřské školy a o zařízení obecně jsou pro rodiče vyvěšeny na nástěnce v šatně školy, takže rodiče mají přehled o běžné organizaci školy a znají své povinnosti. Řády školy odráží demokratický přístup k rodičům, zaměstnancům a případně i dalším partnerům, vytyčují především povinnosti, méně práva, zejména u dětí.

Informační systém mateřské školy uvnitř zařízení využívá především neformálních osobních sdělení pracovníkům nebo zpřístupněním písemných materiálů na nástěnce. Vzhledem k rodičům se nejčastěji využívá osobní jednání, sdělení na nástěnce a schůzky s rodiči. Svou činnost škola prezentuje výstavkami, vystoupeními před rodiči a veřejností, příležitostně články v novinách nebo informacemi v místním rozhlasu. Spolupracuje také s místní základní školou při přípravě dětí na školní docházku, v případě výchovných problémů také s odbornými pracovníky z pedagogicko-psychologických poraden.

Personální podmínky mají celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI MATEŘSKÉ ŠKOLY
--

Mateřská škola v Černovicích sídlí ve dvoupatrové budově, která je v provozu od roku 1984. Přízemí slouží provoznímu zázemí a v každém patře je jedna velká světlá třída s hernou, malými kabinety a sociálním zařízením. V současné době se využívá většinu času jen jedna třída v 1. patře, druhá jen pro ranní cvičení (z důvodu úspor provozních nákladů na topení). Budova již vykazuje známky opotřebení, jako např. špatné izolace a zatékání do budovy a prošlapané podlahy ve třídě a tím vytvořené nerovnosti. Součástí je velká zahrada s dobrým vybavením zahradním nábytkem a pomůckami pro pohybové aktivity i s bazénem pro otužování. Zahrada se však v současné době z důvodů oprav a nástavby části budovy nepoužívá. Prostorové dispozice umožňují realizovat program školy. Třída vyhovuje počtu dětí i z hlediska hygienických a bezpečnostních podmínek. Podnětná a vkusná je výzdoba třídy, chodby a vestibulu u vchodu do školy. Třída je vybavena starším nábytkem, který je uspořádán do hracích koutů a prostorů, a ty podporují rozvíjení spontánních aktivit. Dětské stolky a židličky nejsou vzhledem k výšce a hmotnosti všech dětí přiměřené. Vybavení hrami a hračkami je zčásti starší a opotřebované, větší část je již inovována. Svou pestrostí a především umístěním v otevřených prostorách a úložných kontejnerech děti motivují a vybízí k používání. Velmi dobře je škola vybavena výtvarným a pracovním materiálem i dětskou literaturou, průměrné je vybavení pro tělovýchovné a hudební činnosti.

Materiálně technickému zabezpečení ředitelka věnuje náležitou pozornost, v současné době především inovaci hraček a pomůcek pro výchovně-vzdělávací činnosti školy v souladu s požadavky školního vzdělávacího programu. V současné době se také opravuje a dostavuje budova mateřské školy. Vybavení a především využívání pomůcek ředitelka kontroluje, sleduje stav a plánuje inovaci podle finančních možností.

Materiálně technické podmínky mateřské školy jsou průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI MATEŘSKÉ ŠKOLY

Realizace vzdělávacího programu

Mateřská škola vypracovala pro tento školní rok „Školní vzdělávací program“ podle Rámcového programu pro předškolní vzdělávání (č.j. 14 132/01-22 vydaný Výzkumným ústavem pedagogickým v Praze v březnu 2001). Zahrnula v něm podmínky školy, hlavní cíle, evaluaci a návrhy podtémat. Obsahem jsou všechny oblasti rozvoje dětské osobnosti a cíle jsou zpracovány pečlivě. Vzdělávací program mateřské školy vystihuje současné pojetí a trendy v předškolní pedagogice.

Vzdělávací program mateřské školy realizovaný v tomto školním roce je v souladu s obecnými cíli v předškolní výchově a vzdělávání.

Povinná dokumentace školy je vedena průkazným způsobem.

Školní vzdělávací program stanovuje pravidla a ukazatele pro vyhodnocování výchovně-vzdělávací činnosti. Učitelky si zaznamenávají v rámci třídy do svých osobních materiálů a do záznamů o dětech dosahované kompetence a potřebné dovednosti dětí. Záznamy využívají i pro individuální práci s dětmi. Vyhodnocování probíhá po půl roce. Evaluace ve smyslu vyhodnocení výsledků práce se školním vzdělávacím programem je připravena.

Kontrolu naplňování výchovně- vzdělávací činnosti v rámci školního programu mateřská škola provádí, dosud dílčím způsobem.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Spontánní a řízené činnosti

Ke spontánním činnostem děti motivovaly volně přístupné hračky a hrací kouty a učitelky při volbě hry a hračky respektovaly jejich zájem. Některým dětem nabízely učitelky hračky a hry a jejich činnost cíleně rozvíjely. Dětem ponechávaly volnost k pohybu i k seberealizaci ve hrách. *Motivace* k řízeným činnostem vycházela z plánovaných témat a cílů s ohledem na aktuální situaci ve třídě a návaznost na minulé téma. Samotné řízené aktivity působily na děti motivačně a v ranních hrách, kdy probíhaly také souběžně ve skupině, se děti samy zapojovaly do činnosti. Učitelky svým klidným přístupem, případným zaujetím, vytvářely příjemnou atmosféru a byly pro děti vhodným vzorem. To působilo pozitivně na chování dětí k sobě navzájem a ty byly slušné, zdvořilé a klidné. Ve spontánních aktivitách spolu komunikovaly, snažily se domluvit se a spolupracovaly. V rámci řízených aktivit učitelka slovně provázela a názorně demonstrovala činnost, děti při aktivní samostatné činnosti mohly mezi sebou hovořit. Jindy se při řízené činnosti v kruhu děti mohly slovně uplatnit, učitelka jim ponechávala dostatek času pro vlastní vyjádření zkušenosti i zážitku. K dětem učitelka přistupovala individuálně, v některých činnostech si děti mohly vybírat z více nabídek. V přístupech učitelek byla patrná výrazná podpora samostatnosti dětí. *Hodnocení* ve spontánních i řízených činnostech byla převážně kladná, jindy zaměřená motivačně. Kladná hodnocení podporovala sebedůvěru dětí a zdůrazňovala pokroky dětí.

Zvolené cíle pro spontánní i řízené činnosti vycházely z týdenních tematických plánů a ze školního vzdělávacího programu. V případě spontánních činností cíle vhodně podporovaly

osobnostně sociální rozvoj dětí. Při nich si děti hrály v malých skupinkách nebo samostatně, v prostoru třídy, děti rozvíjely a propojovaly své hry. Zvolené hračky používaly účelně. Během her měly děti možnost využít své zkušenosti, vytvářet si nové zážitky a seberealizovat se. Spontánní činnosti probíhaly plynule a klidně. Průběh narušilo ranní cvičení a svačina, po nichž se některé děti ke hrám vracely.

Řízené aktivity probíhaly během ranních her vždy pro malou skupinu dětí u stolečků nebo po svačině převážně frontální metodou v kruhu na koberci. Učitelka činnost dětem nevnucovala, jen ji nabízela. Děti uměly být samostatné a rozhodovaly se o volbě činnosti, některé se nezapojily. Učitelky zadanými pokyny a úkoly děti řídily, přičemž respektovaly individuální vzdělávací potřeby některých dětí.

Z hlediska *psychohygienických požadavků* na výchovně-vzdělávací činnosti v mateřské škole byl poměr spontánních a řízených činností vcelku vyvážený. Pitný režim je pro děti zaveden a děti ho samy využívají. Délka pobytu venku byla zachována. Intervaly mezi jídly jsou v souladu s požadavky na správnou životosprávu dětí. Odpočinek po obědě využívaly všechny děti, které zůstaly po obědě, a délka odpočinku se určovala jejich potřebou. Děti se ve škole projevovaly spontánně a jistě.

Celková úroveň řízených i spontánních činností byla velmi dobrá.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj dětí včetně jemné motoriky odpovídá jejich věkovým možnostem. Pohybový rozvoj je podporován v rámci spontánních činností umožňováním aktivního a přirozeného pohybu dětí.

Sebeobslužné dovednosti dětí jsou na dobré úrovni, děti jsou při stolování, hygieně a oblékání samostatné.

Děti se při řeči projevovaly vzhledem ke svému věku přiměřeně, hovořily spontánně a plynule. Mezi sebou i s učitelkou se domluvily. Ojedinele se projevíly potíže s dorozumíváním způsobené poruchou řeči. V řeči se projevovaly zdvořile.

Poznávací schopnosti a myšlenkové operace učitelky rozvíjely v řízených činnostech a děti je přiměřeně svému věku ovládaly.

Fantazii a představivost děti uplatňovaly ve hrách a při výtvarné činnosti, jejich výtvary byly zdařilé.

Děti byly schopny v rámci všech činností spolupracovat, uměly si rozdělit role a pomáhaly si. Ojedinele se objevily děti stojící mimo, které se jen málo zapojovaly do her.

Ze všech sledovaných činností bylo patrné, že se děti chovají spontánně, jsou jisté i dostatečně sebevědomé, cítí se bezpečně.

Úroveň sledovaných výchovně-vzdělávacích aktivit mateřské školy byla celkově velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí* vydané Školským úřadem Blansko č.j. zařMŠ-46/Se-99 dne 17. srpna 1999 s účinností od 1. září 1999 o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
2. *Výpis ze sítě* škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaný dne 19. června 2000
3. *Zřizovací listina* obce Černovice ze dne 25. ledna 2001 nahrazující zřizovací listinu ze dne 1. listopadu 1994 a schválená zastupitelstvem obce Černovice
4. *Přehled výchovné práce* ve školním roce 2002/2003
5. *Seznamy dětí a docházka dětí* ve školním roce 2002/2003
6. *Přihlášky k docházce* do mateřské školy dětí navštěvujících mateřskou školu Černovice ve školním roce 2002/2003
7. *Rozhodnutí ředitelky o přijetí dítěte* do mateřské školy pro děti docházející do mateřské školy ve školním roce 2002/2003
8. *Výjimka z počtu dětí* mateřské školy vydaná ředitelkou pod č.j. 78/99 dne 27. července 1999
9. *Evidenze dětí* (s osobními údaji, údaji o přijetí, průběhu pobytu v zařízení a ukončení pobytu) vedená ve školním roce 2002/2003
10. *Evidenční listy pro dítě* v mateřské škole ve školním roce 2002/2003
11. *Režim dne* vydaný ředitelkou a platný pro školní rok 2002/2003
12. *Plán evaluace* v mateřské škole Černovice pro školní rok 2002/2003
13. *Evaluace mateřské školy* dokument vydaný ředitelkou školy pro školní rok 2002/2003
14. *Statut mateřské školy* - příloha zřizovací listiny
15. *Organizační řád mateřské školy* ze dne 1. prosince 1994 s platností od 1. ledna 1995
16. *Vnitřní platová směrnice* s přílohami a dodatky ze dne 27. dubna 1999 a 1. ledna 2003, směrnice platná od 1. ledna 1998
17. *Školní vzdělávací program mateřské školy Černovice* s přílohami platný pro školní rok 2002/2003
18. *Týdenní plány učitelek* mateřské školy platné ve školním roce 2002/2003
19. *Záznamy z porad a pedagogických rad*
20. *Záznamy z provedených hospitací* ředitelky ve školním roce 2002/2003
21. *Výroční zpráva* o činnosti mateřské školy za rok 2001/2002 ze dne 30. srpna 2002
22. *Personální dokumentace učitelek* s doklady o nejvyšším ukončeném vzdělání
23. *Vnitřní řád mateřské školy* (pro rodiče) platný pro školní rok 2002/2003
24. *Inspekční zpráva* č.j. 121-022/98-11066 ze dne 4. února 1998

ZÁVĚR

Výrazným pozitivem v oblasti personálních podmínek je účast učitelek na dalším vzdělávání a využívání těchto poznatků při řízení a ve výchovně-vzdělávací práci školy. Škola má jasně stanovená pravidla v dokumentech a kvalitně zpracovaný vlastní školní vzdělávací program. To se pozitivně odrazilo v realizaci některých změn ve výchovně-vzdělávací činnosti školy. Organizace provozu však nebyla důsledně promyšlená vzhledem k novým podmínkám školy. Nekvalifikovanost jedné učitelky se nijak výrazně negativně ve výchovně-vzdělávací práci neprojevila.

Materiálně-technické podmínky umožňují realizovat vzdělávací program. Vybavení se postupně zlepšuje u her a hraček a jejich podnětnost, pestrost a dostupnost podněcuje děti k aktivitě. Vybavení nábytkem a dalšími pomůckami je starší.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce charakterizovala promyšlenost organizace a připravenost výchovných a vzdělávacích cílů. Ve sledovaných spontánních činnostech probíhaly hry volně a svobodně, při tom děti spolu hry rozvíjely, hovořily spolu a pomáhaly si. U řízených činnostech převažovaly skupinové činnosti, frontální se využívaly kratší dobu. Během nich se děti aktivně zapojovaly do činností a byly didakticky cíleně, a při tom nenásilně, vedeny.

Pozitivní posun nastal od poslední inspekce v oblasti plánování a personálního řízení, což se v současné době promítá do personálních podmínek školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu PhDr. Renáta Ševčíková

... Renáta Ševčíková.v.r...

Další zaměstnanci ČŠI

Hana Linhartová - kontrolní pracovnice

V Blansku dne 29. května 2003.

Datum a podpis ředitelky mateřské školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:3. 6. 2003.....

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Radmila Kšicová - ředitelka Mateřské školy Černovice

. Radmila Kšicová.v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy Jihomoravský krajský úřad, Žerotínovo nám. 3/5, Brno	18. 6. 2003	121 061/2003-11136
Zřizovatel: Obec Černovice, Černovice 139,	16. 6. 2003	121 060/2003-11136

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány